

Dosarul nr. 2ra-1187/20

Prima instanță: (Judecătoria Bălți, sediul Central) N. Costăș

Instanța de apel: (Curtea de Apel Bălți) S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu

Î N C H E I E R E

16 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de către Bunescu Mariana și
Întreprinderea Municipală Regia ”Apă-Canal Bălți”, reprezentată de avocatul
Gherasim Angela,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Bunescu Maria
împotriva Întreprinderii Municipale Regia ”Apă-Canal Bălți” cu privire la anularea
ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența
forțată de la lucru și încasarea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 18 februarie 2020, prin care s-a
admis apelul declarat de Bunescu Mariana și s-a casat parțial hotărârea Judecătoriei
Bălți, sediul Central din 23 aprilie 2019,

c o n s t a t ă :

La 30 iunie 2017, Bunescu Mariana a depus cerere de chemare în judecată
împotriva ÎM Regia ”Apă-Canal Bălți” cu privire la anularea ordinului de
concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la
lucru și încasarea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, Bunescu Mariana a menționat că în temeiul ordinului
nr. 174 din 01 august 1985, a fost angajată la ÎM Regia ”Apă-Canal Bălți” în
calitate de contabil-șef.

Prin ordinul nr. 87 din 30 martie 2017, a fost concediată din funcția deținută
în temeiul art. 86 alin. (1) lit. h) din Codul muncii – absența repetată neîntemeiată
de la lucru timp de 4 ore consecutive.

Reclamanta a invocat ilegalitatea ordinului din următoarele considerente.

Prin ordinul nr. 128 din 17 iunie 2016, a fost suspendată din funcție pe durata
anchetei de serviciu.

Ulterior, prin ordinul nr. 15 din 09 ianuarie 2017, a fost restabilită în funcția deținută, însă ordinul în cauza nu i-a fost adus la cunoștință.

Însă, la solicitarea de a i se achita salariul pentru absența forțată de la muncă pe perioada 20 iunie 2016-09 ianuarie 2017, în mărime de 10 125 de lei lunar, administrația întreprinderii i-a refuzat.

Astfel la 22 martie 2017 a depus cerere, prin care a solicitat acordarea concediului nefolosit, însă i s-a comunicat că cererea sa nu a fost înregistrată în secția Resurse umane.

La fel, reclamanta a specificat că angajatorul urmărind scopul concedierii sale, a emis consecutiv două ordine – nr. 83 din 23 martie 2017, prin care a fost sancționată cu mustrare pentru absență nemotivată de la muncă pe data de 20 după pauza de masă și zilele de 21 și 22 martie 2017, precum și ordinul nr. 86 din 27 martie 2017, prin care a fost sancționată cu mustrare aspră pentru absența nemotivată de la muncă pe parcursul zilelor de 23 și 24 martie 2017.

Bunescu Mariana a specificat că și aceste ordine nu i-au fost aduse la cunoștință.

Mai mult ca atât, la momentul emiterii ordinelor de sancționare, s-a aflat în concediu medical la data de 21 martie 2017, iar la 22 martie 2017 s-a prezentat la locul de muncă.

În opinia reclamantei, pârâtul a încălcat prevederile art. 208 alin. (1) din Codul muncii, care prevede obligația angajatorului de a solicita de la angajat o explicație scrisă.

Reclamanta Bunescu Mariana a solicitat anularea ordinului de concediere nr. 87 din 30 martie 2017, restabilirea în funcția deținută, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă pe perioada 20 iunie 2016 – 09 ianuarie 2017 în sumă de 70 875 de lei și încasarea sumei de 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Prin hotărârea Judecătoria Bălți, sediul Central din 23 aprilie 2019, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Bunescu Mariana.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 18 februarie 2020, s-a admis apelul declarat de Bunescu Mariana, s-a casat hotărârea Judecătoria Bălți, sediul Central din 23 aprilie 2019, în partea ce ține de încasarea plăților salariale și s-a emis în această parte o nouă hotărâre, prin care:

S-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Bunescu Mariana.

S-a încasat de la ÎM Regia ”Apă-Canal Bălți” în beneficiul Marianeii Bunescu suma de 49 664,15 lei cu titlu de salariu neatribuit.

În rest, hotărârea Judecătoria Bălți, sediul Central din 23 aprilie 2019 s-a menținut.

Pentru a decide astfel, instanța de apel cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că lipsa Marianeii Bunescu de la muncă pe perioada 20 martie 2017 după pauza de masă și în zilele de 21 martie 2017 – 28 martie 2017, au fost fixate în actele întocmite de către ÎM Regia ”Apă-Canal Bălți”, iar pentru concedierea reclamantei a fost solicitat acordul organului sindical, care la data de 29 martie 2017 a fost exprimat pozitiv, fiind emis la data de 30 martie 2017 ordinul nr. 87 privind concedierea Marianeii Bunescu.

Cu referire la dezacordul Marianeii Bunescu cu ordinul privind inițierea anchetei de serviciu nr. 128 din 17 iunie 2016, precum și cu ordinele nr. 83 din 23 martie 2017 și nr. 86 din 27 martie 2017, instanța de apel a relatat că ordinele respective nu au fost contestate de către angajată.

La fel, instanța de apel a constatat că pe durata suspendării din funcție a Marianeii Bunescu, aceasta nu a dispus de salariu, astfel urmează a fi încasată suma de 49 664,15 lei cu titlu de plăți salariale neatribuite în legătură cu desfășurarea anchetei de serviciu și suspendarea din funcție.

Totodată, instanța de apel a concluzionat că nu poate fi reținut argumentul Marianeii Bulat cu referire la faptul că s-a aflat în concediu medical, or, perioada concediilor medicale în care s-a aflat este în interiorul perioadei de suspendare, pe când după emiterea ordinului de reluare a activității de serviciu, Bunescu Mariana nu s-a aflat în concediu medical.

Prin urmare, instanța de apel urma să se conformeze ordinului și să se prezinte la muncă din data rechemării sale.

În partea ce ține de pretențiile cu privire la încasarea prejudiciului moral, instanța de apel a menționat că prima instanță întemeiat a respins cerința în cauză, deoarece prejudiciul moral în litigiile de muncă se achită în cazurile prevăzute de lege, în speță însă, fiind respinse cerințele reclamantei privind anularea ordinului de concediere cu restabilirea la muncă și încasarea plăților salariale.

La 01 iulie 2020, Bunescu Mariana a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Recurenta Bunescu Mariana, în motivarea recursului a invocat că instanța de apel a interpretat în mod eronat legea și a apreciat arbitrar probele, fapt ce a dus la soluționarea greșită a litigiului.

A menționat că angajatorul nu a prezentat probe care a-r confirma faptul că i-a fost adus la cunoștință ordinul nr. 15 din 09 ianuarie 2017 cu privire la reluarea raporturilor de muncă.

Deci, instanța de apel greșit a reținut ca fiind probat acest fapt, or, procedura de aducere la cunoștință a ordinului de reluare a activității urmează a fi respectată strict, pentru a evita orice abuz din partea angajatorului.

La fel, recurenta a relatat că instanța de apel a apreciat critic faptul că ordinele de aplicare a sancțiunilor disciplinare nu au fost contestate, fără a ține cont de faptul că ordinele în cauză nu i-au fost aduse la cunoștință, cu atât mai mult că au fost emise în perioada în care s-a aflat în concediu medical.

La 10 iulie 2020, ÎM Regia ”Apă-Canal Bălți”, reprezentată de avocatul Gherasim Angela, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel în partea admiterii pretențiilor și emiterea în această parte a unei noi hotărâri, de respingere a acțiunii.

Recurentul ÎM Regia ”Apă-Canal Bălți”, în motivarea recursului a invocat că în partea admiterii pretențiilor cu privire la încasarea salariului neatribuit, instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, aplicând eronat normele de drept material.

Astfel încasând în beneficiul Marianeii Bunescu suma de 49 664,15 lei cu titlu de salariu plata pentru perioada aflării ultimei în concediu medical, instanța de apel a încălcat prevederile Legii nr. 289 din 22 iulie 2004 privind îndemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale.

Drept consecință, ÎM Regia "Apă-Canal Bălți" nu poate fi impusă să-i achite Marianeii Bunescu salariul pentru perioada aflării acesteia în concediu medical – 08 noiembrie 2016 – 30 decembrie 2016; 02 decembrie 2017 – 26 ianuarie 2017; 27 ianuarie 2017 – 04 martie 2017, în cazul dat urmează să-i fie achitată îndemnizația pentru incapacitate temporară de muncă, sarcină care îi revine Casei Naționale de Asigurări Sociale.

La 21 iulie 2020, instanța de recurs a expediat în adresa intimaților copia recursurilor, fiind recepționate de către ÎM Regia "Apă-Canal Bălți" și Bunescu Mariana la data de 24 iulie 2020, conform avizelor de recepție (f.d. 102-103).

La 22 august 2020, Mariana Bunescu a depus referință la recursul declarat de ÎM Regia "Apă-Canal Bălți" prin care a solicitat să fie considerat ca inadmisibil.

Cu referire la termenul de declarare a recursurilor, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Bălți a emis dispozitivul deciziei la 18 februarie 2020, iar la 06 mai 2020 părțile au recepționat decizia motivată a instanței de apel conform avizelor de recepție (f.d.56-57).

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursurile au fost declarate la 01 iulie 2020 de către Bunescu Mariana și la 10 iulie 2020 de către ÎM Regia "Apă-Canal Bălți", respectiv se consideră depuse în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursurilor, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererile de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temeii de

casare a deciziei recurate, or, motivele recursurilor sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurențelor cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursurile declarate nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursurile declarate de Bunescu Mariana și Întreprinderea Municipală Regia "Apă-Canal Bălți", reprezentată de avocatul Gherasim Angela, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432

alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, sunt inadmisibile.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibile recursurile înaintate de Bunescu Mariana și Întreprinderea Municipală Regia ”Apă-Canal Bălți”, reprezentată de avocatul Gherasim Angela.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru